

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Основи педагогічної майстерності

FUNDAMENTALS OF PEDAGOGICAL SKILL

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузей знань А Освіта, спеціальності А6 Спеціальна освіта Освітньої програми Логопедія. Спеціальна психологія.

«03» березня 2025 р. 16 с.

Розробник: *Авраменко Квітослава Богданівна*, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 4 від «4» березня 2025 р.

Завідувач кафедри

Юлія КУЗЬМЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського
Протокол № 3 від «06» березня 2025 р.

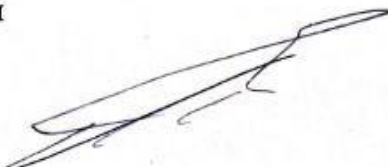
Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол №3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Авраменко К.Б., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни.....</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання.....</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни.....</i>	<i>9</i>
<i>6. Методи навчання.</i>	
<i>Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування.....</i>	<i>11</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю.....</i>	<i>12</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання.....</i>	<i>15</i>
<i>9. Засоби навчання.....</i>	<i>16</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>16</i>

ВСТУП

Анотація

Курс «Основи педагогічної майстерності» є нормативною дисципліною, яка викладається в шостому семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Навчальним планом передбачено 30 годин аудиторних занять (15 год. лекцій й 15 год. практичних) та 60 годин самостійної роботи.

Програма навчальної дисципліни складається із 2 змістових модулів. У *першому* вивчають теоретико-методологічні засади складові педагогічної майстерності майбутнього логопеда та спеціального психолога; методи та правила майстерного розв'язання педагогічної ситуації, шляхи запобігання та вирішення конфліктів у педагогічних ситуаціях. У *другому* опановують практичні й технологічні аспекти педагогічного спілкування, невербальної комунікації, мовленнєвої культури; елементи професійного артистизму та саморегуляції; етапи вдосконалення педагогічної майстерності.

Ключові слова: педагогічна культура, професійна компетентність, етапи та технології вдосконалення педагогічної майстерності логопеда та спеціального психолога.

Abstract

The course «Fundamentals of Pedagogical Skill» is a normative discipline that is taught in the sixth semester for loans (according to the European Credit-Transfer ECTS system).

The curriculum provides 30 hours of classrooms (15 hours of lectures and 15 hours) and 60 hours of independent work.

The course of the discipline consists of 2 content modules. The first study the theoretical and methodological foundations of the components of the pedagogical skill of the future teacher of history and civic education; Methods and rules of skillful solution of pedagogical situation, ways of preventing and resolving conflicts in pedagogical situations. The second master the practical and technological aspects of pedagogical communication, non -verbal communication, speech culture; elements of professional artistry and self -regulation; Stages of improvement of pedagogical skills.

Keywords: pedagogical culture, professional competence, stages and technologies of improvement of pedagogical skills of teacher of speech therapist and special psychologist.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	А Освіта	Обов’язкова		
Модулів – 1		Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		3-й	3-й	
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А6 Спеціальна освіта ОП (Логопедія. Спеціальна психологія)	Семестр		
Індивідуальне науково- дослідне завдання –		6-й	6-й	
		Лекцій		
		15 год.	6 год.	
Загальна кількість годин – 90		Практичні, семінарські		
		15 год.	6 год.	
		Лабораторні		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	0 год.		0 год.
		Самостійна робота		
		60 год.	78 год.	
		Індивідуальні завдання: 0 год.		
		Вид контролю: залік		
Форма контролю: усна				

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу: засвоєння студентами теоретичних і практичних основ курсу, формування готовності студентів професійно розуміти зміст й складові елементи педагогічної майстерності, а також етапи її формування; вдосконалення професійної компетентності й педагогічних здібностей; формування педагогічної техніки та оволодівати технікою мовлення із використанням мовленнєвих вимог; професійна підготовка до реалізації педагогічної майстерності у закладах загальної середньої та інклюзивної освіти, взаємодії з людьми у різноманітних установах, що має характер управлінської, організаторської та освітньої діяльності.

Дисципліна сприяє формуванню педагогічної майстерності у майбутніх логопедів та спеціальних психологів, укладена на відповідних наукових, педагогічних й методичних засадах з практично-професійним спрямуванням.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» доцільно організувати в єдиному контексті з тематикою вивчення дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Інклюзивна освіта», «Методика виховної роботи».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких *результатів навчання*:

ПРН12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями**:

I. Загальнопредметні:

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

II. Спеціальні (Фахові):

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність реалізувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації).

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійно-педагогічної діяльності.

Тема 1. Сутність та зміст педагогічної майстерності вчителя

Педагогічна діяльність та її структура. Компоненти педагогічної діяльності. Гуманістична спрямованість освітньої діяльності. Педагогічна практика та педагогічний досвід. Критерії визначення рівня педагогічного досвіду. Сутність поняття «педагогічна майстерність» учителя. Елементи педагогічної майстерності. Коротка характеристика елементів педагогічної майстерності вчителя.

Література [1; 3; 6; 9; 11; 20-21; 29].

Тема 2. Загальні засади педагогічної майстерності

Структура авторитету вчителя. Рівні і критерії авторитету педагога. Імідж сучасного педагога. Складові іміджу. Принципи і технології утворення іміджу. Вплив іміджу на професійне зростання педагога. Рівні та етапи оволодіння педагогічною майстерністю. Складові педагогічної майстерності у світлі сучасних освітніх реформ. Конкурс «Вчитель року» як критерій вияву й утвердження майстрів педагогічної справи.

Література [2-3; 6; 7; 9; 18-21; 24].

Тема 3. Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії

Поняття педагогічної ситуації. Мотиви виникнення педагогічних ситуацій. Типи педагогічних ситуацій за характером протікання подій. Етапи розв'язання педагогічної ситуації. Характеристика основних етапів розв'язання педагогічної ситуації. Поняття «педагогічна ситуація» та «педагогічна задача». Методи та правила майстерного розв'язання педагогічної ситуації. Причини виникнення та рекомендації щодо запобігання педагогічних конфліктів. Майстерність забезпечення зворотного зв'язку у взаємодії учасників освітнього процесу. Педагогічна взаємодія з батьками учнів. Особливості проведення індивідуальних та групових форм співпраці з батьками. Допомога у розв'язанні сімейних конфліктних ситуацій. Робота з різними типами сімей. Методика проведення педагогом бесіди (з учнями / батьками учнів).

Література [1-2; 7; 9; 15; 19-21; 25; 27].

Змістовий модуль 2. Технологічні основи педагогічної майстерності

Тема 4. Культура педагогічної взаємодії

Спілкування як інструмент соціалізації майбутнього вчителя. Поняття «спілкування» та «педагогічне спілкування». Рівні педагогічного спілкування. Структура й стилі педагогічного спілкування. Моделі педагогічного спілкування. Недоліки педагогічного спілкування. Ознаки майстерного педагогічного спілкування. Подолання бар'єрів у спілкуванні з колегами. Культура спілкування педагога (культура поведінки, культура мовлення, культура зовнішнього вигляду). Майстерність впливати на особистість та на колектив.

Література [1-2; 15-17; 24; 27].

Тема 5. Елементи педагогічної майстерності

Поняття «мовлення» та «педагогічне мовлення». Різновиди мовлення. Складові характеристики мовлення вчителя. Функції педагогічного мовлення. Недоліки мовлення. Шляхи удосконалення мовлення майбутнього логопеда. Правила майстерного мовлення. Педагогічна техніка і культура мовлення. Мовленнєва техніка. Правила правильної дикції. Голос учителя як інструмент педагогічного впливу. Темпоритм. Інтенація. Майстерність та механізми слухання. Способи, види та особливості слухання.

Театральне мистецтво у вимірах психології, педагогіки та естетики. Педагогічна майстерність як мистецька дія в театрі. Педагогічний артистизм. Спільне та розбіжності, негативні сторони схожості педагогічної й театральної діяльностей. Типи акторів і вчителів за К. Станіславським. Правила майстерної педагогічної дії з точки зору її театралізації. Урок – театр одного актора. Специфіка діяльності логопеда та спеціального психолога.

Література [1-3; 11; 15-17; 19; 27].

Тема 6. Внутрішня техніка як складова педагогічної майстерності

Зовнішня та внутрішня сторони вияву емоцій. Внутрішня техніка як вплив на емоційно-почуттєву сферу вчителя. Психологічна стійкість як основа внутрішньої техніки педагога. Професійний стрес та професійне вигорання («синдром професійного вигорання»), причини та структур, способи попередження й виходу із стресу. Саморегуляція психофізичного самопочуття та методики відновлення внутрішньої гармонії педагогів.

Література [14; 20; 23; 25].

Тема 7. Професійний такт і самовдосконалення майбутнього педагога

Професійна етика вчителя. Риси педагога як передумова педагогічного такту. Тактовна поведінка вчителя. Поради щодо формування педагогічного такту у вчителя. Професійне самовиховання та самоосвіта майбутнього вчителя ЗЗСО. Компоненти, методи та етапи професійного самовдосконалення логопеда. Портфоліо як педагогічна майстерність.

Література [11-14; 16; 23; 26].

Тема 8. Педагогічні здібності та творчість як компоненти майстерності педагога

Педагогічні здібності як складова майстерності професійної діяльності вчителя. Фактори, що впливають на формування здібностей. Структура педагогічних здібностей. Творчість як компонент майстерності педагога. Компоненти творчої діяльності педагога. Риси творчої особистості й творчого педагога. Етапи та шляхи формування педагогічної творчості. Рівні та критерії творчої педагогічної діяльності. Типологія педагогів за інноваційною творчою діяльністю. Результати інноваційної педагогічної діяльності.

Література [4-9; 18-19; 21-22].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійно-педагогічної діяльності										
Тема 1. Сутність та зміст педагогічної майстерності вчителя	8	2	1		5	8	1	0		10
Тема 2. Загальні засади педагогічної майстерності	8	2	1		5	8	0	1		10
Тема 3. Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії	14	2	2		10	14	0	1		10
Змістовий модуль 2. Технологічні основи педагогічної майстерності										
Тема 4. Культура педагогічної взаємодії	8	1	2		5	8	1	0		8
Тема 5. Елементи педагогічної майстерності	8	1	2		5	8	1	1		6
Тема 6. Внутрішня техніка як складова педагогічної майстерності	14	2	2		10	14	1	1		12
Тема 7. Професійний такт і самовдосконалення майбутнього педагога	10	2	2		6	10	1	0		9
Тема 8. Педагогічні здібності та творчість як компоненти майстерності педагога	20	3	3		14	20	1	2		17
Разом за курсом	90	15	15	0	60	90	6	6	0	78

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність та зміст педагогічної майстерності вчителя	1	0
2	Тема 2. Загальні засади педагогічної майстерності	1	1
3	Тема 3. Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії	2	1
4	Тема 4. Культура педагогічної взаємодії	2	0
5	Тема 5. Елементи педагогічної майстерності	2	1
6	Тема 6. Внутрішня техніка як складова педагогічної майстерності	2	1
7	Тема 7. Професійний такт і самовдосконалення майбутнього педагога	2	0
8	Тема 8. Педагогічні здібності та творчість як компоненти майстерності педагога	3	2
	Разом	15	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – **2-4 год. / 1 заняття**;
- написання рефератів – **15 год. / 1 роботу**;
- підготовка до контрольних заходів – **15 год. / 1 захід**
- підготовка проєктних/творчих (самостійних) завдань – **15 год. / 1 проєкт**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	15	33
2	Реферат	15	15
3	Підготовка до контрольних заходів	15	15
4.	Виконання проєктного/творчого (самостійного) завдання	15	15
	Разом	60	78

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях: лекція, пояснення, дискусія, диспут, ілюстрування, демонстрація, відеометод, майстер-клас;

- 2) *на семінарських /практичних заняттях*: практична робота, фронтальне опитування, частково-пошуковий метод, спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (практичні/семінарські заняття);
- проєктні (творчі/самостійні) роботи;
- контрольна (модульна) робота;
- реферати.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок, що передбачає усні відповіді, самостійну роботу, доповідей, модульну контрольну роботу, творче завдання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання усних відповідей, самостійну роботу у формі презентацій, доповідей, рефератів, тематичну контрольну роботу чи тестування.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів з кожної навчальної дисципліни, які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

Усні відповіді на семінарських /практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали ДФН, 4 відповіді по 2 бали ЗФН).</i>	

Підсумкова кількість балів за *самостійну роботу* з навчальної дисципліни визначається науково-педагогічним працівником, як сума отриманих здобувачем вищої освіти балів за всі види виконаних завдань, які передбачені відповідними методичними матеріалами із зазначенням балів за виконання кожної самостійної роботи відповідно до тематичного плану.

Самостійна (проектна/творча) робота	Критерії оцінювання
3	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
2	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
1,5	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
1	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
0,5	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (15 робіт по 3 бали ДФН, 3ФН).</i>	

Модульна контрольна робота є обов'язковою для здобувачів вищої освіти денної форми навчання. Кожна кафедра самостійно визначає і розробляє форму проведення модульної контрольної роботи, структуру завдань, систему та критерії оцінювання результатів їх виконання. До модульної контрольної роботи допускаються всі здобувачі вищої освіти.

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 10 3ФН 30-32	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 9-7 3ФН 29-20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.

ДФН 6-5 ЗФН 19-10	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4-3 ЗФН 9-6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3-1 ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми (10 балів для ДФН, 32 бали для ЗФН)	

Умови допуску здобувача вищої освіти до складання підсумкового контролю:

Для денної форми навчання: сума балів поточного контролю не менше 36 балів та має не більше трьох невідпрацьованих незадовільних оцінок за поточний контроль.

Для заочної форми навчання: сума балів поточного контролю не менше, ніж 36.

З метою підвищення поточного рейтингу успішності здобувач вищої освіти має право перескладати аудиторну та самостійну роботу відповідно до графіку, встановленого науково-педагогічним працівником до підсумкового контролю і не більше двох пропусків та/або незадовільних оцінок у один робочий день.

Здобувач вищої освіти, який за результатами поточного контролю накопичив *менше 60 балів*, зобов'язаний скласти підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти, який за результатами поточного контролю протягом семестру накопичив *60 та більше балів*, має можливість:

- не складати підсумковий контроль і отримати накопичену кількість балів як підсумкову оцінку;
- скласти підсумковий контроль відповідно до розкладу.

Недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю прирівнюється до незадовільної оцінки. Питання про недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю вирішує науково-педагогічний працівник та здійснює відповідний запис «не допущено» в заліково-екзаменаційної відомості.

Здобувач вищої освіти, який недопущений до складання підсумкового контролю, має право скласти його під час визначеного окремим графіком для ліквідації академічної заборгованості, попередньо досягнувши всіх умов допуску.

Відсутність здобувача вищої освіти, який накопичив менше 60 балів за поточний контроль на підсумковому контролі без поважної причини прирівнюється до незадовільної оцінки. Такий здобувач вищої освіти має право скласти підсумковий контроль під час ліквідації академічної заборгованості визначеним окремим графіком.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний попередити деканат/інститут про свою можливу відсутність на підсумковому контролі до його початку. Здобувач вищої освіти, який був відсутній на підсумковому контролі з поважних причин, які підтверджені відповідними документами, за рішенням декана факультету (директора інституту) може скласти пропущений підсумковий контроль у визначений деканатом час.

Здобувач вищої освіти, який за результатами поточного та підсумкового контролю сумарно накопичив менше 60-ти балів, допускається до повторного перескладання

підсумкового контролю після закінчення екзаменаційної сесії, але до початку наступного семестру чи атестації.

Здобувач вищої освіти, який за результатами заліково-екзаменаційної сесії має академічну заборгованість з трьох і більше освітніх компонентів, відраховується з Університету.

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15x2 бали = 30 балів	4x2 бали = 8 балів
Самостійна (проектна / творча) робота	15x3 бали = 45 балів	15x3 бали = 45 балів
Реферат	1x15 балів = 15 балів	1x15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1x10 балів = 10 балів	1x32 бали = 32 бали
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка “відмінно”/ А – виставляється, якщо здобувач вищої освіти має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навиками аналізу, моделювання та адекватного оцінювання ситуації; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних фахівців в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо і аргументовано.

Оцінка “добре”/ В, С – виставляється, якщо здобувач вищої освіти показав достатній рівень знання курсу; надав правильні, але не зовсім повні визначення термінів; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка “задовільно”/ D, E – виставляється, якщо здобувач вищої освіти в цілому засвоїв теоретичний матеріал курсу навчальної дисципліни, але декламує із деякими упущеннями при визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не зовсім аргументовано; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; викладає матеріал непослідовно, неточно, з наявними помилками.

Оцінка “незадовільно”/ FX, F – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі (відсутні) знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних категорій та явищ; відсутні знання основних норм і визначень; матеріал викладається непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.

Оцінка “зараховано” – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив достатньо повні знання матеріалу навчальної дисципліни; вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями, дає правильні, хоча і не завжди повні відповіді на поставлені запитання; допускає неточності у розкритті окремих теоретичних положень, норм та визначень.

Оцінка “не зараховано” – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі знання або повну неготовність щодо вивчення ним матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних термінів та визначень; викладає матеріал непослідовно, нелогічно, фрагментарно, неточно, стисло; відсутня переконливість у викладенні матеріалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS /За національною шкалою	
	Вноситься до відомості	
	Екзамен	залік
90 – 100	A/Відмінно	A,B,C,D,E/Зараховано
82-89	B/Добре	
74-81	C/Добре	
64-73	D/Задовільно	
60-63	E/Задовільно	
35-59	FX/Незадовільно	FX/Не зараховано
	з можливістю повторного складання	
0-34	F/Незадовільно	F/Не зараховано
	з обов'язковим повторним курсом	

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бех І.Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2009. 248 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. Київ, 2007. 618 с.
3. Добридень А.В. Практикум з основ педагогічної майстерності. Умань: Алмі, 2017. 216 с.
4. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник. За заг. ред. О. І. Огієнко. Київ: ШКОЛА НАПНУ, 2016. 120с.
5. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
6. Педагогічна майстерність: Підручник. За ред. І. Зязюна. Київ, 2008. 376 с.
7. Салберг П. Фінські уроки 2.0: Чого може навчитися світ з освітніх змін у Фінляндії. Харків: «Ранок», 2017. 240 с.
8. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: підруч. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
9. Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Основи педагогічної майстерності: практикум. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с.

Допоміжна література

10. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка . Київ: Лібра, 1996. 224 с.
11. Баранова Н. П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Харків : Основа, 2012. 159 с.

12. Вайніленко Т. В. Основи професійного самовдосконалення педагога : метод. реком. Київ : НІГУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 20 с.
13. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Львів, 2005. 344 с.
14. Винник В. 100 порад: як отримати задоволення від роботи і уникнути емоційного вигорання Київ: Літера ЛТД, 2010. 174с.
15. Вокер Н. Чому виникають конфлікти? Причини. Етапи. Розв'язання. Наслідки. Харків, 2018. 79 с.
16. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
17. Дорошенко С. І. Основи культури і техніки усного мовлення : навч. посіб. Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди. Харків : ОВС, 2002. 144 с.
18. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
19. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
20. Ложкін Г. В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : навч. посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 416 с.
21. Педагогічна майстерність: Підручник. За ред. І. Зязюна. Київ, 2004. 422 с.
22. Педагогічна майстерність: Хрестоматія / За ред. І. Зязюна. Київ : Вища школа, 2010. 606 с.
23. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: Інтерактивний підручник. Київ: Слово, 2004. 616 с.
24. Підласий І.П. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Харків: Основа, 2010. 360 с. (Серія «Настільна книга»). Додаткова (допоміжна).
25. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібник. Київ: Вища шк., 2004. 335 с.
26. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність учителя. Київ: Рад. шк., 1981. 319 с.
27. Смолінська О. Є. Комунікативні процеси у навчанні. Львів: Сполом, 2014. 248с

Інформаційні ресурси в інтернет

1. <http://www.mon.gov.ua/> – Міністерство освіти та науки України
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
3. <http://scholar.google.com/>
4. <http://www.scirus.com/srsapp> – пошукові системи (виключно наукова інформація)
5. <http://www.library.edu-ua.net>
6. <http://naqa.gov.ua> – офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
7. <http://www.unesco.org/> – офіційний сайт ЮНЕСКО
8. <http://www.pidruchniki.ws/pedagogika> – підручники для закладів освіти
9. <http://www.pedagogika.ucoz.ua>
10. <http://www.pedpresa.com.ua;>
11. <https://www.ed-era.com>
12. <https://lib.nuos.edu.ua/> – бібліотека НУК.